2025/494

12.3.2025

NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2025/494,

annettu 11 päivänä maaliskuuta 2025,

biologisten aseiden kieltosopimuksen, sen konferenssien välisenä aikana toteutettavan ohjelman ja sen kymmenennen tarkistuskonferenssin valmistelujen tukemisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 31 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Eurooppa-neuvosto hyväksyi 12 päivänä joulukuuta 2003 joukkotuhoaseiden leviämisen vastaisen EU:n strategian, jäljempänä ’EU:n strategia’.

(2) Unioni panee aktiivisesti täytäntöön EU:n strategiaa ja toteuttaa sen III luvussa lueteltuja toimenpiteitä, erityisesti biologisia ja toksiiniaseita koskevan yleissopimuksen, jäljempänä ’biologisten aseiden kieltosopimus’, vahvistamiseen, täytäntöönpanoon ja yleismaailmalliseksi saattamiseen liittyviä toimenpiteitä.

(3) Vuoden 2022 turvallisuus- ja puolustusalan strategisessa kompassissa viitataan joukkotuhoaseiden ja niiden maaliinsaattamisjärjestelmien leviämisen jatkuvaan uhkaan sekä ilmaistaan unionin tavoite vahvistaa konkreettisia toimia aseriisunta-, asesulku- ja asevalvontatavoitteiden tukemiseksi.

(4) EU:n strategian puitteissa neuvosto hyväksyi biologisten aseiden kieltosopimuksen tukemiseksi neuvoston yhteiset toiminnat 2006/184/YUTP ([1]) ja 2008/858/YUTP ([2]) sekä neuvoston päätökset 2012/421/YUTP ([3]), (YUTP) 2016/51 ([4]), (YUTP) 2019/97 ([5]), (YUTP) 2021/2033 ([6]), (YUTP) 2023/123 ([7]) ja (YUTP) 2024/349 ([8]). Kyseistä unionin tukea olisi jatkettava.

(5) Tämän päätöksen tekninen täytäntöönpano olisi annettava Yhdistyneiden kansakuntien aseriisuntatoimiston (UNODA) tehtäväksi,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Joukkotuhoaseiden leviämisen vastaisen EU:n strategian, Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspoliittisen globaalistrategian sekä turvallisuus- ja puolustusalan strategisen kompassin täytäntöönpanemisen puitteissa unioni tukee edelleen Yhdistyneiden kansakuntien aseriisuntatoimiston (UNODA) toimia biologisia ja toksiiniaseita koskevan yleissopimuksen, jäljempänä ’biologisten aseiden kieltosopimus’, sekä sen konferenssien välisenä aikana toteutettavan ohjelman ja kymmenennen tarkistuskonferenssin valmistelujen tukemiseksi toteuttavalla operatiivisella toimella, jäljempänä ’toimi’.

([1]) Neuvoston yhteinen toiminta 2006/184/YUTP, 27 päivältä helmikuuta 2006, biologisten aseiden kieltosopimuksen tukemiseksi joukkotuhoaseiden leviämisen vastaisen EU:n strategian puitteissa (EUVL L 65, 7.3.2006, s. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2006/184/oj).

([2]) Neuvoston yhteinen toiminta 2008/858/YUTP, hyväksytty 10 päivänä marraskuuta 2008, biologisten aseiden kieltosopimuksen tukemiseksi joukkotuhoaseiden leviämisen vastaisen EU:n strategian täytäntöönpanon puitteissa (EUVL L 302, 13.11.2008, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/858/oj).

([3]) Neuvoston päätös 2012/421/YUTP, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2012, biologisten aseiden kieltosopimuksen tukemisesta joukkotuhoaseiden leviämisen vastaisen EU:n strategian puitteissa (EUVL L 196, 24.7.2012, s. 61, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/421/oj).

([4]) Neuvoston päätös (YUTP) 2016/51, annettu 18 päivänä tammikuuta 2016, biologisten aseiden kieltosopimuksen tukemisesta joukkotuhoaseiden leviämisen vastaisen EU:n strategian puitteissa (EUVL L 12, 19.1.2016, s. 50, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/51/oj).

([5]) Neuvoston päätös (YUTP) 2019/97, annettu 21 päivänä tammikuuta 2019, biologisten aseiden kieltosopimuksen tukemisesta joukkotuhoaseiden leviämisen vastaisen EU:n strategian puitteissa (EUVL L 19, 22.1.2019, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/97/oj).

([6]) Neuvoston päätös (YUTP) 2021/2033, annettu 19 päivänä marraskuuta 2021, biologisten aseiden kieltosopimuksen tukemisesta joukkotuhoaseiden leviämisen vastaisen EU:n strategian puitteissa annetun päätöksen (YUTP) 2019/97 muuttamisesta (EUVL L 415, 22.11.2021, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2033/oj).

([7]) Neuvoston päätös (YUTP) 2023/123, annettu 17 päivänä tammikuuta 2023, biologisten aseiden kieltosopimuksen tukemisesta joukkotuhoaseiden leviämisen vastaisen EU:n strategian puitteissa annetun päätöksen (YUTP) 2019/97 muuttamisesta (EUVL L 16, 18.1.2023, s. 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/123/oj).

([8]) Neuvoston päätös (YUTP) 2024/349, annettu 16 päivänä tammikuuta 2024, biologisten aseiden kieltosopimuksen tukemisesta (EUVL L, 2024/349, 17.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/349/oj).

2. Toimen tarkoituksena on

a) tukea biologisten aseiden kieltosopimuksen konferenssien välisenä aikana toteutettavaa ohjelmaa helpottamalla biologisten aseiden kieltosopimuksen vahvistamista käsittelevän työryhmän keskusteluja ja vuonna 2027 järjestettävän kymmenennen tarkistuskonferenssin valmisteluja,

b) tehostaa kieltosopimuksen täytäntöönpanoa edellisten neuvoston päätösten (YUTP) saavutusten pohjalta.

3. Toimen yksityiskohtainen kuvaus esitetään tämän päätöksen liitteessä.

2 artikla

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä 'korkea edustaja', vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.

2. UNODA vastaa 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimien teknisestä toteutuksesta.

3. UNODA suorittaa 2 kohdassa tarkoitetun tehtävän korkean edustajan alaisuudessa. Tätä varten korkea edustaja sopii tarvittavista järjestelyistä UNODAn kanssa.

3 artikla

1. Toimen toteuttamiseen liittyviin menoihin, jäljempänä 'menot', tarkoitettu rahoitusohje on 1 474 753,82 euroa.

2. Menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti.

3. Komissio valvoo menojen asianmukaista hallinnointia. Tätä varten se tekee rahoitusosuussopimuksen UNODAn kanssa, jäljempänä 'sopimus'. Sopimuksessa määrätään, että UNODAn on varmistettava unionin rahoitusosuudelle sen määrää vastaava näkyvyys.

4. Komissio pyrkii tekemään sopimuksen mahdollisimman pian tämän päätöksen voimaantulon jälkeen. Se ilmoittaa neuvostolle sopimuksen tekemiseen liittyvistä mahdollisista vaikeuksista ja sopimuksen tekopäivästä.

4 artikla

1. Korkea edustaja tiedottaa neuvostolle tämän päätöksen täytäntöönpanosta UNODAn säännöllisesti laatimien selvitysten perusteella. Kyseiset raportit ovat perustana neuvoston suorittamalle arvioinnille.

2. Komissio toimittaa tietoja toimen toteuttamisen rahoitusnäkökohdista.

5 artikla

1. Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

2. Tämän päätöksen voimassaolo päättyy 36 kuukauden kuluttua sopimuksen tekemisestä. Sen voimassaolo päättyy kuitenkin kuuden kuukauden kuluttua sen voimaantulopäivästä, jos sopimusta ei ole tehty kyseisen ajanjakson kuluessa.

Tehty Brysselissä 11 päivänä maaliskuuta 2025.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. DOMAŃSKI

LIITE

Hankeasiakirja, joka liittyy neuvoston päätökseen biologisten aseiden kieltosopimuksen,

sen konferenssien välisenä aikana toteutettavan ohjelman ja sen kymmenennen tarkistuskonferenssin valmistelujen tukemisesta

1. **TAUSTA JA PERUSTELUT**

Biologisia ja toksiiniaseita koskeva yleissopimus, jäljempänä 'biologisten aseiden kieltosopimus' tai 'kieltosopimus', on yksi keskeinen osa kansainvälisen yhteisön toimia, joilla torjutaan joukkotuhoaseiden leviämistä.

Biologisten aseiden kieltosopimus on merkittävässä taitekohdassa. Tämä ilmenee kunnianhimoisesta konferenssien välisenä aikana toteutettavasta ohjelmasta, josta kieltosopimuksen sopimusvaltiot sopivat vuonna 2022 pidetyssä yhdeksännessä tarkistuskonferenssissa, sekä siitä, että esityslistalla on jälleen todentamisen kaltaisia aiheita. Sen vuoksi on ratkaisevan tärkeää tukea konferenssien välistä ohjelmaa, myös valmistelemalla kymmenettä tarkistuskonferenssia, jossa voidaan tehdä päätöksiä biologisten aseiden kieltosopimuksen vahvistamisesta.

Myös biologisten aseiden kieltosopimuksen täytäntöönpanon tukiyksikkö, jäljempänä 'kieltosopimuksen täytäntöönpanon tukiyksikkö', vastaanottaa edelleen sopimusvaltioilta apupyyntöjä, jotka koskevat biologisten aseiden kieltosopimuksen kansallisille yhteyshenkilöille annettavaa erityiskoulutusta, joka ylittää sen kapasiteetin ja käytettävissä olevat varat.

Näistä syistä ja jotta joukkotuhoaseiden leviämisen vastaisen EU:n strategian joitain osia voitaisiin soveltaa käytännössä välittömästi, tämä hanke on tarkoitettu operatiiviseksi politiikan välineeksi, jolla tuetaan nykyistä konferenssien välistä ohjelmaa, kymmenennen tarkistuskonferenssin valmisteluja sekä erityiskoulutusta ja tietojenvaihtofoorumeita kieltosopimuksen kansallisille yhteyshenkilöille.

2. **TAVOITTEET**

Ehdotetulla neuvoston päätöksellä on kaksi päätavoitetta.

Niistä ensimmäinen on tukea biologisten aseiden kieltosopimuksen konferenssien välistä ohjelmaa helpottamalla keskusteluja, joita käydään biologisten aseiden kieltosopimuksen vahvistamista käsittelevässä työryhmässä, joka perustettiin yhdeksännessä tarkistuskonferenssissa vuonna 2022 (ks. BTWC/CONF.IX/9), sekä vuonna 2027 pidettävän kymmenennen tarkistuskonferenssin valmisteluja.

Työryhmälle annettiin tehtäväksi käsitellä seuraavia seitsemää aihetta:

a) X artiklan mukaiset kansainvälistä yhteistyötä ja avunantoa koskevat toimenpiteet,

b) kieltosopimuksen kannalta merkittävää uutta tieteellistä ja teknologista kehitystä koskevat toimenpiteet,

c) luottamuksen lisäämistä ja avoimuutta koskevat toimenpiteet,

d) vaatimustenmukaisuutta ja todentamista koskevat toimenpiteet,

e) kieltosopimuksen kansallista täytäntöönpanoa koskevat toimenpiteet,

f) VII artiklan mukaiset avustus-, reagointi- ja valmiustoimenpiteet,

g) organisatorisia, institutionaalisia ja rahoitusjärjestelyjä koskevat toimenpiteet.

Konferenssissa päätettiin myös kehittää mekanismi, jolla helpotetaan ja tuetaan X artiklan mukaisen kansainvälisen yhteistyön ja avunannon täysimääräistä täytäntöönpanoa, sekä mekanismi kieltosopimuksen kannalta merkityksellisen tieteellisen ja teknologisen kehityksen tarkastelemiseksi ja arvioimiseksi ja asiaankuuluvien neuvojen antamiseksi sopimusvaltioille. Kieltosopimuksen vahvistamista käsittelevä työryhmä antaa näiden mekanismien perustamista varten asianmukaisia suosituksia.

Jäljempänä ehdotetut toimet helpottavat joustavasti työryhmässä käytäviä keskusteluja edellä luetelluista toimeksiannoista sekä kansainvälistä yhteistyötä ja avunantoa koskevan mekanismin ja kieltosopimuksen kannalta merkityksellistä tieteellistä ja teknologista kehitystä koskevien mekanismien perustamisesta.

Neuvoston päätöksen toinen päätavoite on kieltosopimuksen täytäntöönpanon tehostaminen päätöksen (YUTP) 2021/2072 saavutusten pohjalta. Näitä ovat biologisten aseiden kieltosopimuksen kansallisten yhteyshenkilöiden lisääminen ja luottamusta lisääviä toimia koskevien raporttien määrän kasvu. Tältä pohjalta järjestetään vuosittain erityiskoulutusta äskettäin nimetyille biologisten aseiden kieltosopimuksen kansallisille yhteyshenkilöille ja järjestetään maailmanlaajuinen kansallisten yhteyshenkilöiden tapahtuma, jolla edistetään kansallisten yhteyspisteiden välistä tietojenvaihtoa ja verkostoitumista.

Ehdotetulla neuvoston päätöksellä täydennetään biologisten aseiden kieltosopimuksen tukemisesta annetun päätöksen (YUTP) 2024/349 nojalla toteutettavia toimia. Kieltosopimuksen panee täytäntöön Yhdistyneiden kansakuntien aseriisuntatoimiston (UNODA) Geneven osasto kieltosopimuksen täytäntöönpanon tukiyksikön kanssa. Päätöksen (YUTP) 2024/349 tärkeimmät toimintalinjat ovat kieltosopimuksen yleismaailmalliseksi saattaminen Tyynenmeren alueella, avustusohjelmat yleissopimuksen täytäntöönpanon vahvistamiseksi kansallisella tasolla, bioturvaverkostojen perustaminen globaalin etelän nuorten tutkijoiden keskuudessa, konferenssien välisen ohjelman tukeminen kieltosopimuksen tukiohjelmaan maksettavilla rahoitusosuuksilla sekä tiedotus- ja koulutusmateriaalin kehittäminen. Biologisten aseiden kieltosopimuksen nykyiselle konferenssien väliselle ohjelmalle ehdotettu tuki ja kymmenennen tarkistuskonferenssin valmistelut sekä kansallisten yhteyshenkilöiden valmiuksien kehittämistoimien toteuttaminen ovat näin ollen täydentäviä toimintalinjoja.

Ehdotettu neuvoston päätös perustuu soveltuvin osin biologisten aseiden kieltosopimusta tukevien aiempien yhteisten toimintojen ja neuvoston päätösten saavutuksiin, eikä se ole päällekkäinen päätöksen (YUTP) 2024/349 nojalla meneillään olevien toimien kanssa, kuten edellä on esitetty. Ehdotetun neuvoston päätöksen täytäntöönpanovaiheessa hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla mahdollisia synergioita päätöksen (YUTP) 2024/349 kanssa.

Tässä neuvoston päätöksessä noudatetaan seuraavia periaatteita:

a) hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla kokemuksia, joita on saatu yhteisten toimintojen 2006/184/YUTP ja 2008/858/YUTP sekä neuvoston päätösten 2012/421/YUTP, (YUTP) 2016/51, (YUTP) 2019/97 ja (YUTP) 2021/2072 yhteydessä;

b) keskitytään yhdeksännen tarkistuskonferenssin tuloksiin ja tuetaan uutta konferenssien välistä ohjelmaa ja kymmenennen tarkistuskonferenssin valmisteluja;

c) tuetaan biologisten aseiden kieltosopimuksen kokousten puheenjohtajia ja hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla kieltosopimuksen täytäntöönpanon tukiyksikön toimeksiantoa;

d) kannustetaan hankkeiden paikalliseen ja alueelliseen vastuunottoon niiden pitkän aikavälin kestävyyden varmistamiseksi sekä kumppanuuden luomiseksi Euroopan unionin ja kolmansien osapuolten välille biologisten aseiden kieltosopimuksen puitteissa;

e) tuetaan rauhaan, turvallisuuteen ja terveyteen liittyvien globaalien tavoitteiden edistämistä panemalla biologisten aseiden kieltosopimus tehokkaasti täytäntöön sopimusvaltioiden keskuudessa;

f) edistetään YK:n politiikkojen mukaisesti tasavertaista maantieteellistä ja sukupuolten edustusta kaikissa hanketoimissa.

3. **ODOTETUT TULOKSET JA TOIMET**

EU tukee seuraavia joukkotuhoaseiden leviämisen vastaiseen EU:n strategiaan sisältyviä toimenpiteitä vastaavia toimia:

3.1 **Toimi 1 – Tuki biologisten aseiden kieltosopimuksen konferenssien väliselle ohjelmalle helpottamalla kuulemisia ja ottamalla huomioon tieteelliset näkökannat käsiteltävistä aiheista**

3.1.1 **Toimen tarkoitus**

Tällä toimella pyritään tukemaan biologisten aseiden kieltosopimuksen sopimusvaltioiden ja tarkkailijoiden aktiivista osallistumista konferenssien väliseen ohjelmaan vuosina 2025–2026 sekä biologisten aseiden kieltosopimuksen vastuutehtävissä toimivien, puheenjohtajan tukiryhmän ja kieltosopimuksen täytäntöönpanon tukiyksikön toimia.

Kun otetaan huomioon, että yhdeksännessä tarkistuskonferenssissa perustettiin biologisten aseiden kieltosopimuksen vahvistamista käsittelevä työryhmä ja että työryhmälle myönnettiin vain vähän virallisia kokouspäiviä, tämän toimen tarkoituksena on helpottaa keskusteluja työryhmän toimeksiantoon kuuluvista aiheista.

3.1.2 **Toimen kuvaus**

Tätä varten tukea annetaan eri muodoissa järjestettäville kuulemisille, esimerkiksi alueellisille työpajoille tai biologisten aseiden kieltosopimuksen sopimusvaltioille järjestettäville erityisistunnoille, jotka koskevat työryhmässä käsiteltäviä aiheita, esimerkiksi sääntöjen noudattamista ja todentamista. Näiden kuulemisten tukeminen helpottaa työryhmän työtä ja auttaa pääsemään yhteisymmärrykseen käsiteltävistä aiheista joustavasti. UNODA ja kieltosopimuksen täytäntöönpanon tukiyksikkö määrittelevät tuettavat toimet kuullen Euroopan ulkosuhdehallintoa (EUH) ja Euroopan unionin edustustoa YK:ssa ja muita kansainvälisiä järjestöjä Genevessä.

Lisäksi erikoisasiantuntijoiden osallistumista työryhmän kokouksiin voitaisiin tarvittaessa tukea, mikäli heidän osallistumisensa sitä edellyttäisi. Tukea saavien asiantuntijoiden odotetaan osallistuvan kriittisesti työryhmässä käytäviin keskusteluihin ja rikastuttavan niitä.

Tällä toiminnalla pyritään myös helpottamaan konferenssien välisiä keskusteluja kieltosopimuksen kannalta merkityksellisen tieteellisen ja teknologisen kehityksen tarkastelusta, kuten keskusteluja tarkistusmekanismin perustamisesta, sekä ottamaan tieteellinen näkökulma paremmin huomioon muiden työryhmän käsiteltävinä olevien aiheiden, kuten sääntöjen noudattamisen ja todentamisen, yhteydessä. Tätä varten ja päätöksen (YUTP) 2021/2072 tiede- ja teknologiapilarista saatujen kokemusten pohjalta Genevessä järjestetään interaktiivisia ja innovatiivisia ”tiedettä diplomaateille” -tapahtumia (mahdollisuuksien mukaan biologisten aseiden kieltosopimuksen virallisten kokousten yhteydessä mutta myös virallisten kokousten välillä). Tapahtumiin osallistuu tiedeyhteisön, teollisuuden, korkeakoulujen ja kansalaisyhteiskunnan edustajia sekä sopimusvaltioiden ja tarkkailijoiden edustajia.

Hankeryhmä jatkaa työryhmän prioriteettien mukaisten uusien aiheiden tarkastelua ja yhteistyötä kieltosopimuksen täytäntöönpanon tukiyksikön kanssa, jotta osaamisen laajentamista voidaan edistää ”tiedettä diplomaateille” -aloitetta varten laatimalla uusia tutkimuksia ja koulutusmateriaaleja sekä kehittämällä uusia tuotteita. Nämä resurssit suunnitellaan vastaamaan uusiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin, myös sellaisiin, joita ei ole vielä täysin yksilöity.

3.1.3 **Toimelta odotetut tulokset**

1. Työryhmässä käsiteltävistä aiheista eri muodoissa järjestettävien kuulemisten – esimerkiksi biologisten aseiden kieltosopimuksen sopimusvaltioiden ja tarkkailijoiden alueellisten työpajojen tai erityisistuntojen – odotetaan tuottavan tietoa työryhmän puitteissa ja kymmenennessä tarkistuskonferenssissa käytäviä perusteellisia keskusteluja varten.

2. Tukea saavien asiantuntijoiden odotetaan osallistuvan kriittisesti työryhmässä käytäviin keskusteluihin ja rikastuttavan niitä asiantuntemuksellaan.

3. Tiedettä diplomaateille -tapahtumien tavoitteena on varmistaa, että poliittiset päättäjät ovat tietoisia siitä, miten teknologian ja tieteen kehitys voi sekä hyödyttää että haastaa yleissopimusta, ja esitellä heille työryhmässä käsiteltäviä aiheita koskevia tieteellisistä menettelytapoja ja lisätä niiden ymmärtämystä. Tapahtumat tarjoavat myös tiede- ja teknologiayhteisölle ja teollisuudelle mahdollisuuden osaltaan edistää ja tukea diplomaattisia toimia, joilla biologisten aseiden kieltosopimusta vahvistetaan. Tapahtumia koordinoitaisiin tiiviisti työryhmän puheenjohtajan, puheenjohtajan tukiryhmän ja EU:n Geneven-edustuston kanssa, ja ne tarjoaisivat niille uusia mahdollisuuksia järjestää epävirallisia kuulemisia sopimusvaltioiden kanssa sekä pyytää palautetta useammilta toimijoilta.

3.2 **Toimi 2 – Biologisten aseiden kieltosopimuksen kansallisten yhteyshenkilöiden valmiuksien kehittäminen ja kansallisesta täytäntöönpanosta sekä luottamusta ja avoimuutta koskevista toimenpiteistä käytävien konferenssien välisten keskustelujen tukeminen**

3.2.1 **Toimen tarkoitus**

Tämän toimen tavoitteena on hyödyntää päätöksen (YUTP) 2021/2072 tuloksia. Päätöksen nojalla kehitettiin erityiskoulutusta biologisten aseiden kieltosopimuksen kansallisille yhteyshenkilöille ja verkko-oppimisvälineitä sekä järjestettiin kuusi alueellista koulutusta kansallisille yhteyshenkilöille (Afrikan, Aasian ja Tyynenmeren, Keski-Aasian, Euroopan, Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen sekä Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan valtioille).

Tämä johti siihen, että päätöksen (YUTP) 2021/2072 täytäntöönpanokaudella nimettiin yhä enemmän kansallisia yhteyshenkilöitä, että UNODA, kieltosopimuksen täytäntöönpanon tukiyksikkö ja kansalliset yhteyshenkilöt olivat tiiviimmin yhteyksissä yleissopimuksen kansallisen tason täytäntöönpanon osalta ja että parhaiden käytäntöjen vaihto tehostui kansallisten yhteyshenkilöiden välillä alueiden sisäisesti ja niiden kesken. Luottamusta lisääviä toimia koskevien raporttien laatimista koskevat erityiskoulutukset ovat myös osaltaan lisänneet näiden raporttien määrää tasaisesti vuodesta 2021.

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa kieltosopimuksen täytäntöönpanoa jatkamalla kansallisten yhteyshenkilöiden valmiuksien kohdennettua kehittämistä ja lisäämällä yhteyshenkilöiden välistä keskustelua ja yhteistyötä alueellisella ja kansainvälisellä tasolla.

3.2.2 **Toimen kuvaus**

Ehdotettuun toimintaan sisältyy vuosittain yhden koulutuksen järjestäminen biologisten aseiden kieltosopimuksen uusille kansallisille yhteyshenkilöille. Koulutus järjestetään YK:n tiloissa Genevessä biologisten aseiden kieltosopimuksen virallisen kokouksen yhteydessä.

Toimella pyritään myös edelleen luomaan mahdollisuuksia kansallisten yhteyshenkilöiden vuoropuhelulle ja tietojenvaihdolle biologisten aseiden kieltosopimuksen kansallisesta täytäntöönpanosta sekä luottamuksen lisäämistä ja avoimuutta koskevista toimenpiteistä, mukaan lukien parhaiden käytäntöjen jakaminen, järjestämällä yksi maailmanlaajuinen kokous, johon kaikki biologisten aseiden kieltosopimuksen kansalliset yhteyshenkilöt osallistuvat. Maailmanlaajuinen kokous pidetään YK:n tiloissa Genevessä mahdollisuuksien mukaan biologisten aseiden kieltosopimuksen virallisen kokouksen yhteydessä.

Kaikkien kansallisten yhteyshenkilöiden vuotuista koulutusta ja vuotuista maailmanlaajuista kokousta käytetään myös konferenssien välisen ohjelman tukemiseen, sillä ne tarjoavat työryhmän puheenjohtajalle ja puheenjohtajan tukiryhmälle arvokkaita tilaisuuksia käsitellä keskustelujen aiheita, erityisesti luottamuksen lisäämistä ja avoimuutta sekä kieltosopimuksen kansallista täytäntöönpanoa. Erityistä huomiota kiinnitetään alueellisten täytäntöönpano-haasteiden tunnistamiseen, esimerkiksi sopimusvaltioiden kohtaamiin haasteisiin Afrikassa, ja näiden alueiden valtuuskuntien mahdollisuuksiin osallistua entistä aktiivisemmin kieltosopimuksen kokouksiin. Koulutusten avulla puheenjohtaja ja puheenjohtajan tukiryhmä voivat kerätä kansallisten yhteyshenkilöiden palautetta sekä näiden ehdottamia toimintatapoja ja näkökulmia ja hyödyntää näitä tietoja työryhmän keskusteluissa.

3.2.3 **Toimelta odotetut tulokset**

1. Yhtenä koulutuksen myönteisenä seurauksena odotetaan olevan, että kansallisten yhteyshenkilöiden jatkuvien koulutusmahdollisuuksien myötä useammat sopimusvaltiot nimeävät kansallisen yhteyshenkilön.

2. Koulutuksen odotetaan myös edelleen johtavan siihen, että luottamusta lisääviä toimia koskevien vuotuisten raporttien määrä ja laatu paranevat, minkä ansiosta saadaan lisää tietoa yleissopimuksen maailmanlaajuisesta täytäntöönpanosta.

3. Lisäksi tämän toimen odotetaan helpottavan tiedonvaihtoa ja parhaiden käytäntöjen jakamista kansallisten yhteyshenkilöiden välillä sekä toimivan pohjana työryhmässä parhaillaan käytäville keskusteluille.

4. Kansallisten yhteyshenkilöiden palautetta hyödynnetään keskusteluissa, joita biologisten aseiden kieltosopimuksen työryhmässä käydään muun muassa kansallisesta täytäntöönpanosta, luottamuksen lisäämisestä ja avoimuudesta.

3.3 **Toimi 3 – Tuki kymmenennen tarkistuskonferenssin valmisteluille**

3.3.1 **Toimen tarkoitus**

Tämän toimiin 1 ja 2 perustuvan toimen tarkoituksena on saada biologisten aseiden kieltosopimuksen sopimusvaltiot osallistumaan aktiivisesti kymmenenteen tarkistuskonferenssiin vuonna 2027 järjestämällä viisi alueellista työpajaa ja tarjoamalla mahdollisuuksia pohtia vuosien 2023–2026 konferenssien välisen ohjelman keskeisiä aiheita ja keskustella niistä, jotta joillakin aloilla saavutettaisiin yksimielisyys.

3.3.2 **Toimen kuvaus**

Kymmenennen tarkistuskonferenssin edellä ja tällaisten tapahtumien järjestämisestä annetun päätöksen (YUTP) 2019/97 nojalla saatujen kokemusten perusteella järjestetään viisi alueellista työpajaa Afrikan, Latinalaisen Amerikan ja Karibian, Aasian ja Tyynenmeren, Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan sekä Euroopan ja muiden länsimaiden valtioille. Työpajat tarjoavat sopimusvaltioille ja biologisten aseiden kieltosopimuksen vastuutehtävissä toimiville, myös kymmenennen tarkistuskonferenssin puheenjohtajalle, tilaisuuksia pohtia keskeisiä aiheita, jotka liittyvät tarkistus-konferenssin valmisteluun, ja keskustella niistä. Lisäksi ne auttavat löytämään aloja, joihin liittyy yhteisiä etuja ja joista voi olla jo yhteisymmärrys.

3.3.3 **Toimelta odotetut tulokset**

1. Toiminnan odotetaan lisäävän tietoisuutta biologisten aseiden kieltosopimuksesta ja kymmenennestä tarkistus-konferenssista vuonna 2027 ja sen merkityksestä biologisten aseiden kieltosopimuksen tulevalle kehitykselle.

2. Alueelliset työpajat helpottavat kattavaa ja alueiden välistä vuoropuhelua kymmenennessä tarkistuskonferenssissa käsiteltävistä kysymyksistä.

4. **HENKILÖSTÖKYSYMYKSET**

Tämän neuvoston päätöksen täytäntöönpano edellyttää henkilöstön läsnäoloa Genevessä, jotta voidaan varmistaa kaikkien tämän neuvoston päätöksen mukaisten toimien koordinoitu ja virtaviivainen täytäntöönpano. Sen vuoksi UNODAn Geneven toimipisteeseen ehdotetaan yhtä poliittisista asioista vastaavaa viranhaltijaa (P3) ja yhtä hallintoavustajaa (GS4).

Neuvoston päätös pannaan täytäntöön tiiviissä yhteistyössä neuvoston päätöksen (YUTP) 2024/349 ja biologisten aseiden kieltosopimuksen täytäntöönpanon tukiyksikön kanssa ja kieltosopimuksen täytäntöönpanon tukiyksikön päällikön yleisessä ohjauksessa ja vastuulla.

5. **RAPORTOINTI**

UNODA ja kieltosopimuksen täytäntöönpanon tukiyksikkö toimittavat korkealle edustajalle vuosittain tilannekatsaukset toimien täytäntöönpanosta.

6. **KESTO**

Hankkeen toteutuksen arvioitu kokonaiskesto on 36 kuukautta.

7. **EU:N NÄKYVYYS**

UNODA ja kieltosopimuksen täytäntöönpanon tukiyksikkö toteuttavat kaikki tarvittavat toimenpiteet julkistaakseen sen, että toteutetut toimet ovat EU:n rahoittamia. Tällaiset toimenpiteet toteutetaan Euroopan komission laatiman ja julkaiseman EU:n ulkoisen toiminnan tiedotusta ja näkyvyyttä koskevan käsikirjan (Communication and Visibility Manual for EU External Actions) mukaisesti. UNODA ja kieltosopimuksen täytäntöönpanon tukiyksikkö varmistavat siten EU:n osallistumisen näkyvyyden asianmukaisella brändillä ja julkisuudella, joissa korostetaan EU:n asemaa, varmistetaan unionin toimien avoimuus ja lisätään tietoisuutta tämän päätöksen syistä sekä tietoisuutta EU:n tuesta tälle päätökselle ja kyseisen tuen tuloksista. Hankkeissa tuotetussa materiaalissa tuodaan esiin EU:n lippu tämän lipun asianmukaisesta käytöstä ja jäljentämisestä annettujen EU:n suuntaviivojen mukaisesti.

8. **EDUNSAAJAT**

Biologisten aseiden kieltosopimuksen konferenssien välisen ohjelman tukemista koskevan toimen 1 edunsaajat ovat biologisten aseiden kieltosopimuksen sopimusvaltioiden viranhaltijoita, tutkijoita, tiedeyhteisön ja teollisuuden edustajia sekä tarkkailijoita.

Kieltosopimuksen kansallisten yhteyshenkilöiden valmiuksien kehittämistä koskevan toimen 2 edunsaajina ovat kieltosopimuksen sopimusvaltiot ja erityisesti kansallisiksi yhteyshenkilöiksi nimetyt viranhaltijat.

Kymmenennen tarkistuskonferenssin valmistelujen tukemista koskevan toimen 3 edunsaajat ovat biologisten aseiden kieltosopimuksen sopimusvaltioiden edustajia.